

Broj: 30-019/24-90

24. april 2025. godine

Za: **SEKRETARIJAT ZA PLANIRANJE PROSTORA I ODRŽIVI RAZVOJ**
Ul. Vuka Karadžića, br. 41, Podgorica

Predmet: **Zahtjev za utvrđivanje Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko – tehničkih uslova za lokalni objekat od opšteg interesa**

Primljeno: 24.04.2025				
Org. jed.	Jed. u znan.	Redni broj	Prilog	Vrijednost
CE332/25-815				

Poštovani,

Obraćamo Vam se zahtjevom za utvrđivanje Odluke o određivanju lokacije sa elementima urbanističko - tehničkih uslova za objekat od opšteg interesa – uređenje i revitalizacija vršnog platoa u park šumi Gorica u Podgorici na kat. parceli br. 2601/7 i djelovima kat. parcela br. 2597 i 2601/1 KO Podgorica II, shodno Odluci o postavljanju, građenju i uklanjanju lokalnih objekata od opšteg interesa na teritoriji Glavnog grada Podgorice („Sl. list CG – o.p.“, br. 14/21, 9/22, 35/22, 49/22, 37/23 i 19/24). Prema navedenoj Odluci objekat spada u lokalni objekat od opšteg interesa - Tip 1 - javne i zelene površine i gradski parkovi.

Skupština Glavnog grada je donijela Odluku o proglašenju Spomenika prirode „Park šuma Gorica“ (Sl.list CG br. 31/22) kojom je definisano da Agencija za upravljanje zaštićenim područjima Podgorice je upravljač ovog područja. U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (Sl. list CG br. 54/16 i 18/19) i Studijom zaštite Park šume Gorica Skupština Glavnog grada donijela Plan upravljanja spomenikom prirode „Park šuma Gorica“ 2024.- 2029. koji je definisao aktivnosti i mjere koje treba realizovati u narednom periodu.

Kako je u prethodnim godinama predmetni prostor više puta zahvaćen ozbiljnim požarima, i pored nekoliko akcija čišćenja izgorelog biljnog materijala i dalje su vidljive posljedice velike devastacije ovog prostora.

Odlukom definisati da se kroz održiva i prirodi bliska pejzažno-arhitektonska rješenja prostor vršnog platoa revitalizuje i rekonstruiše kako bi postao prepoznatljiv i atraktivan prostor za boravak različitih starosnih kategorija i na taj način uticao na podizanje kvaliteta života svih stanovnika Podgorice.

Predmet projekta je izrada idejnog rješenja uređenja i revitalizacije vršnog platoa u park šumi Gorica u Podgorici.

Primarni cilj projekta je da se dobije idejno pejzažno-arhitektonsko rješenje vršnog platoa na Gorici, koje će predstavljati osnov za dalju izradu glavnog izvođačkog projekta.

Od projekta se očekuje:

- Fokus na dizajnu koji se oslanja na prirodu, osiguravajući da rješenje podstiče biodiverzitet i omogućava stabilan i rezistentan ekosistem.
- Integracija sa prirodnim pejzažem – naglasiti vezu vršnog platoa sa okolnim prostorom, uzimajući u obzir topografiju, vizure na okolne predjele i urbano tkivo.

- Dizajniranje fleksibilnog i prilagodljivog prostora za različite aktivnosti i događaje tokom cijele godine. Ne planirati vještačke strukture, ne koristiti intezivne boje i moderne materijale. Predvidjeti aktivnosti koje podrazumijevaju povezanost sa prirodom, podržavaju lokalni ekosistem i poštuju duh mjesta;
- Podržati uključivanje lokalne zajednice i društvenu koheziju kroz inkluzivni dizajn, koji odgovara različitim grupama korisnika. Predvidjeti sadržaje koji omogućavaju edukativne i kulturne događaje i promovišu ekološku svijest.

Rješenje treba da transformiše predmetni prostor u ugodnu zelenu oazu koja istovremeno štiti i unapređuje prirodni ambijent i odgovara potrebama savremenog čovjeka.

Uređenje vršnog platoa park šume Gorice ima za cilj obnovu i revitalizaciju ovog dijela zaštićenog područja koje je u prethodnom periodu pretrpjelo značajnu degradaciju usled pojave požara. Takođe, idejno rješenje može da posluži kao model za promišljanje daljih projekata uređenja i revitalizacije postojećih urbanih šuma u gradskim područjima.

Sve intervencije planirati u skladu sa zonama zaštite koje su definisane Studijom zaštite park šume Gorica.

Odlukom predmetnu lokaciju definisati kao park šumu naglašene prirodne komponente koja se transformiše u dominantno šumski ekosistem koji se integriše sa okolinom i obogaćuje odgovarajućim sadržajima omogućavajući simbiozu prirode i čovjeka u urbanoj sredini. Nadovezujući se na postojeću mrežu šetnih, biciklističkih i staza sa trčanje, prostor treba da ponudi dodatne sadržaje koji će privući građane da dođu do vrha i provedu kvalitetno vrijeme kroz pasivnu ili aktivnu rekreaciju, usvajanje nekih novih vještina ili odmor i opuštanje u prirodnom ambijentu.

Primarnim zadatkom se smatra očuvanje i unapređenje ekosistema postupkom pošumljavanja i revitalizacijom postojećeg dendrofonda. Ovim se podržava identitet prostora kao urbane šume i u prvi plan stavlja prirodni ambijent podređujući intervencije tom cilju u dijelu programa i dizajna. Projektom dati smjernice za pošumljavanje prostora u okviru predmetnog obuhvata. Spisak vrsta dat je u poglavlju 4.2.1. Smjernice za rekonstrukciju i uređenje park šume Gorica, kao i izvori za upoznavanje sa prirodnim uslovima lokacije. Potrebno je istražiti metode pošumljavanja i uspostavljanja šumskog ekosistema (Miyawaki metoda i sl.). Kroz dizajn forsirati korišćenje vrsta biljaka koje su prilagođene klimatskim uslovima i potencijalnim promjenama klimatskih zona i pojave klimatskih ekstrema.

Preporuke za strategije održivosti uključuju, i ne ograničavaju se na: upravljanje atmosferskim vodama i sakupljanje kišnice, kao i energetske efikasno osvetljenje.

Rješenja temeljiti na odnosu lokacije sa bližim i daljim okruženjem. Prepoznati vizure koje definišu ovu lokaciju i omogućavaju novi doživljaj grada i prirode koja ga okružuje.

Izvršiti zoniranje vršnog platoa na način da se planirani programski sadržaji koncentrišu na nekoliko mikrolokacija, omogućavajući da se ostatak zahvata doživi kao potpuno prirodno okruženje. Prilikom odabira sadržaja voditi računa da isti omogućavaju aktivnosti koje neće imati negativan uticaj na postojeće ekosisteme.

Na lokaciji se nalazi izgrađeni sportski teren koji može poslužiti kao objekat multifunkcionalnog karaktera. Neki od predloženih sadržaja mogu biti i postavljanje manjeg kafe bara sa povezanim ili odvojenim sanitarnim objektom. Kafe bar podrazumijeva postavljanje objekata montaznog tipa bez stolova i prevelikog zauzimanja prostorom za sjedenje. Takođe planirati zonu za organizovanje učionice na

otvorenom koja istovremeno može da posluži i kao prostor za održavanje manjih kulturnih dešavanja.

Posebnu pažnju obratiti na formiranje mreže staza isključivo od prirodnih materijala kojom se obezbjeđuju povezivanje svih sadržaja, laka preglednost i orijentacija.

Kompoziciono rješenje staza koncipirati na osnovu karaktera zoniranja, a takođe i rasporeda postojećih struktura i vegetacije. Cilj je pronalaženje najracionalnijih rješenja planiranja mreže dodatnih šetnih staza. One treba da pravilno raspoređuju posjetioce po cijeloj teritoriji ovog dijela parka. Treba imati u vidu da su putevi i staze dekorativan elemenat parka, kao i da su namijenjene sagledavanju različitih sadržaja, pa kompozicionim rješenjem treba obezbijediti i sagledavanje najinteresantnijih pejzaža.

Pravilno rasporediti dovoljan broj pozicija za postavljanje klupa za odmaror. Prostorni raspored prilagoditi namjeni prostora, trajanju zadržavanja, starosnoj i socijalnoj strukturi korisnika, mikro-klimatskim uslovima, ambijentalnim i drugim vrijednostima. Za sjedenje planirati tople i postojeće materijale koji osiguravaju udobnost i sigurnost korisnika. Sjedenje orijentisati prema atraktivnim sadržajima i omogućiti ostvarenje socijalnih kontakata. Materijale i dizajn prilagoditi prirodnom okruženju, težeći dugotrajnosti. Na odgovarajućim lokacijama postaviti dovoljan broj kanti za otpatke/kanti za reciklažu. Na mjestima unutar zahvata predvidjeti postavljanje informativnih i edukativnih tabli.

Bitan aspekt uređenja je osvjjetljenje koje treba planirati u skladu sa namjenom i uslovima mikro lokacija u okviru park šume. Prilikom planiranja rasvjete primjenjivati principe kojim se smanjuju negativni efekti po ekosistem (niska instalacija rasvjetnih tijela, usmjereno osvjjetljenje, boja svjetlosti...). Kompletan urbana oprema treba da omogući racionalno, inovativno, funkcionalno i dinamično korišćenje prostora. Dizajn elemenata urbanog mobilijara treba da bude funkcionalan, uniforman i prilagođen prirodnom okruženju.

Odlukom odrediti da pejzažno – arhitektonsko rješenje treba da sadrži predlog objekata za funkcije komplementarne dominantnoj namjeni prostora, a u skladu sa prostornim mogućnostima. U tom cilju razmatranje sljedeće sadržaja bez ograničavanja na nabrojane:

- „Zelena“ učionica na otvorenom, manja kulturna dešavanja sa mogućnošću postavljanja filmskog platna i sl.
- Otvorena pozornica/amfiteatar koja može biti odvojena ili multifunkcionalna i istovremeno poslužiti i kao učionica na otvorenom
- Komercijalni sadržaj (kafé bar) sa toaletom
- Igralište za eksperimentisanje i senzorno igralište
- Teretana na otvorenom
- Pretvaranje postojećeg sportskog terena u multifunkcionalnu sportsko rekreativnu površinu (fudbal, basket i sl.) ili planirati odvojenu zonu za teren za košarku.
- Vidikovci
- Postavljanje parkovskog mobilijara za odmor

Odlukom predvidjeti mogućnost dizajniranja umjetničkih instalacija (skulpture, instalacije land art...) u svrhu kreiranja posebnog identiteta prostora. Takođe se mogu razmotriti dodatne sportsko rekreativne aktivnosti na otvorenom koje neće imati veći uticaj na postojeće ekosisteme (škole streličarstva, stoni tenis i sl.)

U prilogu vam dostavljamo prikaz predmetnog zahvata kao i list nepokretnosti za parcele koje su dio zahvata.

Srdačan pozdrav,

Arh. Duška Mačić, dipl.ing.
glavna gradska arhitektica